

TISKOVÁ ZPRÁVA

ZÁCHRANNÝ ARCHEOLOGICKÝ VÝZKUM – PROTIPOVODŇOVÁ HRÁZ ZÁLEZLICE

Při stavbě protipovodňové hráze v Zálezlicích byly v jedné části narušeny stavební činností archeologické terény pocházející z doby bronzové a v souladu se zněním zákona o archeologické památkové péči tak bylo přistoupeno k záchrannému výzkumu, který je prováděn od poloviny listopadu Archeologickým ústavem Akademie Věd ČR, Praha, v. v. i.

Zachycené relikty patří sídlišti knovízské kultury z mladší doby bronzové, tedy do období zhruba 1250–920 př. Kr. Ty se projevují jako zahloubené objekty různého typu (kúlové a sloupové jámy, zásobní či odpadní jámy, zahloubené části domů, hroby a další), které se od okolního prostředí odlišují svojí výplní a tvoří pravidelné struktury (obr. 1, 2). Dle charakteru zachycené situace lze usuzovat, že je nyní zkoumána hospodářská část otevřeného zemědělského sídliště knovízské kultury, která je tvořena především zásobními jamami a sýpkami. Ačkoliv standartní pohřební ritus této kultury byl striktně žárový, jsou v sídlištních jamách často nacházeny lidské kosterní pozůstatky, které nelze považovat za doklad obvyklého způsobu pohřbu, a nejinak je tomu i v případě Zálezlic. Ojedinele jsou uloženy v poloze, kterou můžeme označit za rituální (obr. 3, 4), většinou se však zdá, jako by byly do objektu vhozeny. Tyto kostry jsou často rozsekané, případně se nalézají pouze jednotlivé kosti atd. (viz obr. 5, 6). Dle polohy koster a stop násilných zásahů na kostech můžeme usuzovat, že se tak jedná o buď doklady justičního konání, kdy byl navíc provinilcům odepřen i řádný způsob pohřbu, anebo zde máme co do činění s příslušníky nižšího společenského statusu. Vyloučen ovšem ani není fenomén lidských obětí, který je v prostředí kultur popelnicových polí poměrně častý, a na některých pohozených kostrách jsou dokonce nalézány doklady rituální antropofagie.

V některých objektech se podařilo zachytit rituální uložení zvířat (obr. 7) a v jednom případě byl odkryt keramický depot, tvořený nejméně 8 do sebe vloženými miskami (obr. 8). Do dnešního se

podařilo identifikovat na sto zahloubených objektů, především zásobních jam, a sedm kostrových pohřbů. Z vykopaných objektů bylo získáno na několik desítek kilogramů nálezů, tvořených především zlomky keramických nádob, zvířecích kostí, mazanice či kamenné a kostěné industrie. Výsledky z této bohaté lokality budou prezentovány pro veřejnost v průběhu příštího roku po ukončení zpracování materiálu a dokumentace záchranného výzkumu.

Popis k obrázkům:

Obr. 1 – Zálezlice, pohled na plochu a dosavadní plán výzkumu (foto ArÚ)

Obr. 2 – Zálezlice, zásobní jáma naplněná sídlištním odpadem (foto ArÚ)

Obr. 3 - – Zálezlice, kostra v natažené poloze sever – jih s pohřebními milodary tvořenými keramickou nádobou a hřbetem tura domácího (foto ArÚ)

Obr. 4 - Zálezlice, kostra v natažené poloze V – Z s miniaturní nádobkou v oblasti hlavy (foto ArÚ)

Obr. 5 – Zálezlice, pohozená kostra na dně zásobní jámy (foto ArÚ)

Obr. 6 – Zálezlice, kostra dítěte ve výplni zásobní jámy (foto ArÚ)

Obr. 7 – Zálezlice, pohřeb psa vedle lidských ostatků, které byly poničeny stavebními pracemi (foto ArÚ)

Obr. 8 – Zálezlice, keramický depot (foto ArÚ)